

แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การพัฒนาทักษะอาชีพเป็นฐาน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

“สวนครัวรั้วกินได้ ปลูกขายสร้างอาชีพ”

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

จำนวนคาบ ๒ คาบ

๑. มาตรฐานการเรียนรู้

มฐ. ง ๔.๑ เข้าใจมีทักษะที่จำเป็น มีประสบการณ์ เห็นแนวทางในงานอาชีพ ใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาอาชีพ มีคุณธรรมและมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ

ม ๑/๒ มีเจตคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพ

ม ๑/๓ เห็นความสำคัญของการสร้างอาชีพ

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้ นักเรียน

๑. อธิบายหลักการปลูกพืชสวนครัวได้ (K)

๒. มีทักษะการคิดวางแผนการปลูกและขายพืชสวนครัวได้ (P)

๓. มีความรับผิดชอบและมีความซื่อสัตย์ในการทำงาน (A)

๓. สารสำคัญ

การปลูกพืชผักสวนครัว เป็นอาชีพที่สร้างรายได้ง่าย สามารถทำได้ที่บ้าน ต้องคำนึงถึงปัจจัยต่าง ๆ ทั้งการเลือกสถานที่ในการปลูก การเลือกประเภทผักสำหรับปลูก การเก็บเกี่ยว ไปจนถึงการวางแผนเพื่อการจำหน่าย

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

คาบที่ ๑ (๖๐ นาที)

- ชี้แจงเข้าสู่บทเรียน (ใช้เวลาประมาณ ๕ นาที)

๑) นักเรียนร่วมกันเปิดจ๊อบโชว์ภาพผักปริศนา โดยเลือกภาพ ๑-๔ ตามลำดับ โดยครูจะใบคุณสมบัติทุกครั้งให้นักเรียนเลือกเปิดแผ่นป้าย เช่น หากเป็นภาพแตงกวา ตัวอย่างคุณสมบัติ เช่น เป็นไม้เลื้อยจากอินเดีย มักนำแปรรูปโดยนำไปดอง แกักระบายเพิ่มความชุ่มชื้น สาวน้อยใหญ่นำไปใช้แปะได้ตา ฯลฯ

๒) นักเรียนร่วมกันพิจารณาภาพพืชผักสวนครัว ๕ ภาพ คือ แตงกวา คื่นช่าย ฟริก ผักบุ้ง กะเพรา จากนั้นร่วมกันตอบคำถามส่งเสริมการคิดดังนี้

- นักเรียนรู้จักภาพพืชผักที่ครูนำมาแสดงให้นักเรียนเห็นหรือไม่ มีอะไรบ้าง
- นักเรียนเคยปลูกพืชผักเหล่านี้ในครัวเรือนหรือไม่ มีวิธีการปลูกอย่างไรบ้าง
- ผักทั้ง ๕ ชนิดนำไปประกอบอาหารได้บ้าง
- นอกจากปลูกไว้กินแล้ว เราสามารถใช้ประโยชน์จากพืชผักเหล่านี้ได้อย่างไร

- จัดการเรียนรู้ (ใช้เวลาประมาณ ๕๐ นาที)

๑) นักเรียนร่วมกันทำแบบกิจกรรมที่ ๑ โดยให้ระบุชื่อผักสวนครัว พร้อมทั้งระบุประเภทของผัก เช่น ผักประเภทมีหัว พืชล้มลุก ผักใช้ดอกทำอาหาร ฯลฯ จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันอธิบายข้อจำกัด

ของพืชผักสวนครัวในแต่ละประเภท

๒) นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๕ กลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน จากนั้น ร่วมกันสืบค้นข้อมูลและระดมสมอง ประมาณ ๑๕ นาที เกี่ยวกับประเด็นต่อไปนี้ แล้วบันทึกผลการสืบค้นลงในแบบกิจกรรมที่ ๒

กลุ่มที่ ๑ การป้องกันศัตรูพืช

กลุ่มที่ ๒ การลงมือปลูกพืชสวนครัวให้ปุ๋ยและให้น้ำ

กลุ่มที่ ๓ การเลือกสถานที่และทำเลในการปลูกพืชสวนครัว

กลุ่มที่ ๔ การพิจารณาฤดูที่เหมาะสมกับการปลูกพืชสวนครัว

กลุ่มที่ ๕ การเก็บเกี่ยวพืชสวนครัว

๓) ครูกระตุ้นให้นักเรียนเกิดทักษะการคิดว่า กระบวนการปลูกพืชสวนครัวที่ถูกต้อง เรียงลำดับตามกลุ่มที่ครูจัดให้หรือไม่ หากยังไม่ใช่ลำดับใดควรมาก่อน-หลัง ให้นักเรียนร่วมกันจัดลำดับให้ ถูกต้อง

๔) นักเรียนส่งตัวแทนออกมานำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าหลักการปลูกพืชสวนครัวในขั้นตอนต่าง ๆ ที่ได้สืบค้นมา โดยครูและเพื่อนกลุ่มอื่นร่วมกันวิพากษ์ความรู้ที่แต่ละกลุ่มนำมาเสนอ

๕) นักเรียนแบ่งกลุ่มใหม่อีกครั้ง โดยในครั้งนี้นักเรียนที่อยู่ใน ๕ กลุ่มเดิม จะต้องกระจายไป อยู่ใน ๕ กลุ่มใหม่ แต่ละกลุ่มจะมีผู้เชี่ยวชาญด้านการเลือกสถานที่และทำเลในการปลูก การดูแล การปลูก การให้ปุ๋ยให้น้ำและป้องกันศัตรูพืช และการเก็บเกี่ยวผลผลิต จากนั้นนักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันพิจารณา เมล็ดพันธุ์ที่ได้รับจากครู โดยแต่ละกลุ่มจะได้รับเมล็ดพันธุ์ ดังนี้

กลุ่มที่ ๑ เมล็ดกะเพรา

กลุ่มที่ ๒ เมล็ดผักชี

กลุ่มที่ ๓ เมล็ดพริกชี้ฟ้า

กลุ่มที่ ๔ เมล็ดกวาดุ้ง

กลุ่มที่ ๕ เมล็ดถั่วฝักยาว

๖) นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวางแผนช่วยกันหาวิธีการและแนวทางว่าจะปลูกเมล็ดพันธุ์พืชที่ได้รับให้มีผลผลิตมากในสัปดาห์หน้าได้อย่างไร โดยครูเน้นย้ำว่า จะต้องถ่ายภาพทุกกระบวนการในการปลูกมา ประกอบการรายงานในครั้งหน้าด้วย แล้วบันทึกผลการวางแผนลงในแบบกิจกรรมที่ ๓

- ขึ้นสรุป (๕ นาที)

๑) นักเรียนและครูร่วมกันสรุปและอภิปรายเกี่ยวกับหลักการปลูกพืชสวนครัวที่ได้เรียนรู้ ร่วมกันในวันนี้

๒) ครูมอบหมายงานกลุ่ม และแจกแบบบันทึกการสังเกตการปลูกพืชผักสวนครัว

คาบที่ ๒ (๖๐ นาที)

- ขึ้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที)

๑) ครูเปิดวีดิทัศน์ (หากไม่มีวีดิทัศน์ให้ใช้ภาพประกอบ) เกมปลูกผัก (Harvest Moon)

<https://www.youtube.com/watch?v=VAhQTRbbGoo>

๒) เมื่อชมวิดีโอทัศน์/ภาพเกมดังกล่าวแล้ว นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาว่าสิ่งใดเป็นปัจจัยในความสำเร็จที่ทำให้พืชผักสวนครัวในเกมเจริญงอกงามได้ผลดี

- ชั้นจัดการเรียนรู้ (๕๐ นาที)

๑) นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทบทวนหลักการและวิธีการในการปลูกพืชผักสวนครัวที่เรียนในครั้งที่แล้ว

๒) ตัวแทนแต่ละกลุ่มนำเสนอวิธีการและกระบวนการในการปลูกพืชผักสวนครัว โดยมีภาพแต่ละขั้นตอนประกอบการอธิบาย พร้อมทั้งสะท้อนปัญหาที่พบและเสนอแนวทางในการแก้ปัญหา

๓) นักเรียนกลุ่มอื่นและครูร่วมกันวิพากษ์และให้ข้อเสนอแนะผลการดำเนินงานของเพื่อนกลุ่มที่นำเสนอ

๔) จากนั้นนักเรียนตอบคำถามพัฒนาการคิด ดังนี้

- นักเรียนคิดว่าภาชนะใดที่สามารถปลูกผักแล้วได้ผลดีที่สุด (แนวคำตอบ: กระจ่าง กะละมัง ท่อน้ำพีพีซี ขวดพลาสติก ตะกร้า ยางรถยนต์ ฯลฯ)

- นักเรียนคิดว่าการปลูกผักสวนครัวในแปลงกับการปลูกผักสวนครัวในภาชนะวิธีการใดจะได้ผลผลิตที่ดีกว่ากัน

- นักเรียนคิดว่าหากพืชผักสวนครัวเจริญงอกงามได้ผลดี นักเรียนจะจัดการกับผลผลิตนี้ได้อย่างไรบ้าง (แนวคำตอบ: นำไปกิน นำไปประกอบอาหาร นำไปเลี้ยงสัตว์ นำไปแปรรูป นำไปขาย)

- นักเรียนคิดว่าอาชีพขายผักสร้างรายได้เป็นหลักหมื่นจริงหรือไม่ มีความคิดเห็นอย่างไรต่อภาพข่าวนี้

- นักเรียนคิดว่าหากเราจะประกอบธุรกิจขายผัก ต้องใช้เงินลงทุนกับสิ่งใดบ้าง
- นักเรียนคิดว่าหากเราจะประกอบธุรกิจขายผัก นักเรียนมีวิธีการขายอย่างไร จึงจะ

ได้ผลกำไรในปริมาณมาก

- ขึ้นสรุป (๕ นาที)

๑) นักเรียนและครูร่วมกันสรุปและอภิปรายเกี่ยวกับความรู้ในการปลูกพืชสวนครัวเพื่อสร้างรายได้ที่ได้เรียนรู้ร่วมกันในวันนี้

๕. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

- ๑) สื่อรูปภาพพืชผักสวนครัว ๕ ภาพ (สุ่มภาพจากตัวแทนตระกูลพืชสวนครัวที่พบบ่อย)
- ๒) โปรแกรม PowerPoint ทำเป็นตารางจิ๊กซอว์ ๙ ช่อง
- ๓) หนังสือคู่มือการปลูกพืชผักสวนครัว
- ๔) เว็บไซต์สวนผักคนเมือง: thaicityfarm.com
- ๕) สื่อวีดิทัศน์เกมเกมปลูกผัก (Harvest Moon) www.youtube.com/watch?v=VAhQTRbbGoo
- ๖) สื่อภาพข่าวการปลูกผักสร้างรายได้ ๓ ภาพ

๖. การวัดและประเมินผล

ที่	จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
๑.	อธิบายหลักการปลูกพืชสวนครัวได้ (K)	- การตอบคำถาม - การนำเสนอผล การสืบค้น	- คำถามส่งเสริม การคิด - แบบกิจกรรมที่ ๑ - แบบกิจกรรมที่ ๒ - แบบกิจกรรมที่ ๓	- เรียงลำดับขั้นตอน การปลูกพืชสวนครัวได้ ถูกต้อง - อธิบายหลักการปลูก พืชสวนครัวได้ ปฏิบัติได้ ๒ ข้อ ได้ ๒ คะแนน ปฏิบัติได้ ๑ ข้อ ได้ ๑ คะแนน ปฏิบัติไม่ได้ ได้ ๐ คะแนน
๒.	มีทักษะการคิดวางแผนการปลูกและ ขายพืชสวนครัวได้ (P)	- การระดม ความคิดและ	- แบบกิจกรรมที่ ๔	- วางแผนการปลูกพืช สวนครัวได้อย่างเป็น

ที่	จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
		วางแผนจัดการ เมล็ดพันธุ์		<p>ระบบ ทำได้จริง</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประยุกต์ใช้หลักการปลูกพืชสวนครัวที่ได้เรียนมาอย่างเหมาะสม - แสดงความคิดเห็นและยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น <p>ปฏิบัติได้ ๓ ข้อ ได้ ๓ คะแนน ปฏิบัติได้ ๒ ข้อ ได้ ๒ คะแนน ปฏิบัติได้ ๑ ข้อ ได้ ๑ คะแนน ปฏิบัติไม่ได้ ได้ ๐ คะแนน</p>
๓.	มีความรับผิดชอบและมุ่งมั่นในการทำงาน (A)	- การสังเกตจากผลผลิต ภาพถ่าย และการรายงานผลการปลูกพืชสวนครัว	- แบบบันทึกการสังเกตการปลูกพืชผักสวนครัว	<ul style="list-style-type: none"> - มีความรับผิดชอบต่อ การดูแลเอาใจพืชผักสวนครัว - มีความซื่อสัตย์ในการรายงานผล - มีความสามัคคี มุ่งมั่นร่วมมือกันทำงานเป็นทีม <p>ปฏิบัติได้ ๓ ข้อ ได้ ๓ คะแนน ปฏิบัติได้ ๒ ข้อ ได้ ๒ คะแนน ปฏิบัติได้ ๑ ข้อ ได้ ๑ คะแนน ปฏิบัติไม่ได้ ได้ ๐ คะแนน</p>

แบบกิจกรรมที่ ๑

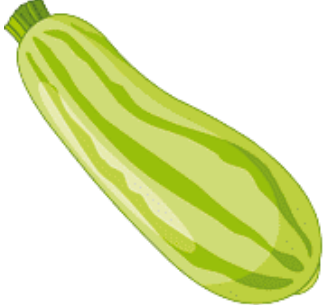

“ผักสวนครัว ชัวร์ประเภท”

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ “สวนครัวรั้วกินได้ ปลุกขายสร้างอาชีพ”

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ชื่อ-นามสกุล ..... ชั้น ..... เลขที่ .....

คำชี้แจง ให้ระบุชื่อของผักสวนครัวในภาพ พร้อมทั้งบอกประเภทของผัก

 <p>๑)</p>	 <p>๒)</p>	 <p>๓)</p>
<p>ผักชนิดนี้คือ .....</p>	<p>ผักชนิดนี้คือ .....</p>	<p>ผักชนิดนี้คือ .....</p>
<p>ประเภทผัก .....</p>	<p>ประเภทผัก .....</p>	<p>ประเภทผัก .....</p>
 <p>๔)</p>	 <p>๕)</p>	 <p>๖)</p>
<p>ผักชนิดนี้คือ .....</p>	<p>ผักชนิดนี้คือ .....</p>	<p>ผักชนิดนี้คือ .....</p>
<p>ประเภทผัก .....</p>	<p>ประเภทผัก .....</p>	<p>ประเภทผัก .....</p>
 <p>๗)</p>	 <p>๘)</p>	 <p>๙)</p>
<p>ผักชนิดนี้คือ .....</p>	<p>ผักชนิดนี้คือ .....</p>	<p>ผักชนิดนี้คือ .....</p>
<p>ประเภทผัก .....</p>	<p>ประเภทผัก .....</p>	<p>ประเภทผัก .....</p>

แบบบันทึกการสังเกตการปลูกพืชผักสวนครัว
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ “สวนครัวรั้วกินได้ ปลูกขายสร้างอาชีพ” ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

กลุ่มที่ ..... ชื่อกลุ่ม ..... ชั้น ม.๑/.....
 สมาชิก ๑)..... ๒).....
 ๓)..... ๔).....
 ๕)..... ๖).....

ที่	วัน เดือน ปี /เวลา	สิ่งที่สังเกตเห็น	ภาพประกอบ
๑			
๒			
๓			
๔			
๕			
๖			
๗			